

NOTULEN van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Veldhoven, gehouden op 28 oktober 2014 in het gemeentehuis te Veldhoven.

Aanwezig:

mevr. H.A.F.A. van den Berg (CDA)	H.B.P. Kootkar (Samenwerkend Veldhoven)
P.A.C.M. Bijnen (GBV)	A.H.J. de Kort (VVD)
A.H.D.M. Bolsius (CDA)	F.P.H. de Lepper (GBV)
H.A.M. van Doren (GBV)	A.G.C.M. van den Oever (VVD)
J.A.H.M. Engelen (VSA)	mevr. drs. A.P. van Pelt-Kamphuis (D66)
mevr. C.M.P. Gielis (VSA)	W.G.M. Peters (VSA)
mevr. W.M. van der Grinten (VSA)	mevr. M.J.H. Prinsen (VVD)
W.P. Groenendijk (GBV)	M.J.J.M. Prinsen (VVD)
mevr. I.J. Hartlief (D66)	mevr. J.H.T. Roosen-Goudsmit (GBV)
J.J.A. Hofman (VSA)	drs. A.P. Saris RC (VVD)
W.M.C.J. Hornman (D66)	G.C.W.M.P. Slegers (CDA)
G.L.C. Jonkers (GBV)	drs. R.L.J.H. Tops (PvdA)
mevr. M.H.M. Klaassen (PvdA)	B. Wijnands (VSA)
	P. Wisgerhof (CDA)
drs. J.M.L.N. Mikkers	voorzitter
mr. G.M.W.M. Wasser	griffier
mevr. M.M.J. van den Berkmortel	notulist

Aanwezig: P.J.M. van de Looij (GBV), P.J.M. Wijman (D66) en de dames H.C.H.M. van Dongen-Lamers (GBV) en N.H.J. Ramaekers-Rutjens (VSA), wethouders

BESLUITVORMEND

1. OPENING

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen van harte welkom. Hij licht kort de procedure toe. Elke fractie krijgt de gelegenheid om zijn algemene visie te geven op de toekomst van de gemeente Veldhoven. Na een korte pauze is er ruimte voor onderling debat.

2. SPREEKRECHT BURGERS

Er zijn twee insprekers.

De heer Saris spreekt in namens VOC. Als belangenbehartiger voor ondernemers is een goed vestigingsklimaat een van de speerpunten. Volgens de conceptbegroting zou de ozb in 2018 met maar liefst 185 zijn gestegen ten opzichte van 2014. Dit is een onevenredige verhoging voor zowel particulieren als ondernemers. Bij een overaanbod aan bedrijventerreinen zou dit besluit voor nieuwe en bestaande bedrijven een reden kunnen zijn om de gemeente Veldhoven te verlaten en zich elders te vestigen. Daarnaast wijst hij erop dat de systematiek van de gemeente

Veldhoven om de bouwleges te bepalen – koppeling aan het aantal te bouwen vierkante meters in plaats van aansluiting bij de bouwkosten – in de praktijk zeer onevenredig uitpakt voor bepaalde bouwwerken, wat ondernemers niet uitnodigt tot nieuwbouw en verdere investeringen. Hij verzoekt dan ook om heroverweging van deze voorstellen.

De heer Hornman vraagt of inspreker een idee heeft hoeveel bedrijven overwegen om de gemeente Veldhoven te verlaten vanwege de voorgenomen verhoging van de ozb.

Inspreker kan niet aangeven hoeveel bedrijven de gemeente Veldhoven om deze reden zouden verlaten, maar hij maakt zich vooral zorgen om nieuwe bedrijven die zich om deze reden niet in de gemeente Veldhoven vestigen.

De heer Tops wijst erop dat er tegenover inkomsten ook beleid staat en hij vraagt of dit voldoende is om ondernemers te ondersteunen.

Het gaat inspreker op dit moment om de absolute verhoging van de ozb; hij wil nu geen discussie aangaan of de ozb voldoende is aangewend voor het optimaliseren van bedrijventerreinen.

De heer Hoppenbrouwers spreekt in als voorzitter van Winkeliersvereniging CityCentrum. Hoewel in het coalitieakkoord staat dat de gemeente Veldhoven inzet op verbetering van het vestigingsklimaat voor ondernemers, ligt er nu toch een besluit voor om de ozb de komende vier jaar met ruim 25% te verhogen. Daarmee worden de Veldhovense ondernemers hard geraakt; veel winkeliers houden al met moeite het hoofd boven water. Hij verzoekt daarom met klem om af te zien van het voorgenomen besluit tot buitenproportionele verhoging van de ozb.

3. TREKKING STEMMINGSNUMMER TEN BEHOEVE VAN BESLUITVORMEND DEEL VAN DE VERGADERING

Stemmingsnummer 9 wordt getrokken. Dit betekent dat mevrouw Van Pelt bij eventuele stemmingen als eerste haar stem zal uitbrengen.

4. VASTSTELLEN DEFINITIEVE AGENDA

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Eerste termijn

De heer Hofman geeft de visie van de VSA-fractie op de begroting. Hij voorziet een financieel lastig jaar. De tijd is aangebroken om te hervormen en een nieuw fundament te leggen voor de toekomst van Veldhoven. Hij ziet Veldhoven als een beheergemeente. De meerjarenbegroting laat een tekort zien in het jaar 2015. Er zal gericht financieel beheer nodig zijn om dit tekort terug te verdienen. Het vraagt om een structureel andere houding om te besluiten welke voorzieningen in stand kunnen worden gehouden en wie daaraan bijdraagt. In combinatie met de begrotingsdiscipline vindt hij de kerntakendiscussie belangrijk om toekomstbestendige keuzes te kunnen maken. Om een substantiële inbreng aan de kwaliteit van Veldhoven te kunnen leveren is de gemeente genoodzaakt om de ozb te verhogen in 2015. Hij verwacht een zeer actieve en flexibele opstelling van het

college bij grondverkoop en grondgebruik om de schuldenlast te kunnen wegwerken. Bovendien kunnen bouwactiviteiten ook andere sectoren aantrekken. Hij steunt het voorstel om de structurele inkomsten en uitgaven verder in balans te brengen en het voorstel om plan Zilverackers tegen het licht te houden. Hij wil intensief samenwerken met bewoners in de wijken met erkenning en respect voor ieders inzet en bijdrage. Hij is ook voorstander van een participatiesamenleving, maar met oog voor de sociale bijdrage. Hij kijkt dan ook uit naar de notitie over gebiedsgericht werken, die in samenspraak wordt gemaakt, en het voorstel om de communicatie tussen raad en inwoners te verbeteren. Hij vindt het integraal uitzenden van de besluitvormende raadsvergadering geen goede keuze. Veel mensen zijn bezorgd over de ontwikkelingen rond de zorg. Komend jaar zal blijken of de theorie en het budget aansluiten op de praktijk, maar hij vindt het in ieder geval belangrijk dat de gemeente niemand in de kou laat staan. Het economisch beleid dat in 2015 wordt geactualiseerd moet ook gaan over de bedrijvigheid in buurten en wijken dat de gemeente kan faciliteren. Regionaal is er aandacht voor werkloze jongeren, maar hij mist een specifiek plan dat is gericht op de oudere werklozen (45+). Hij vindt dat er aandacht moet blijven voor economische participatie, ook als het niet lukt om een baan te vinden. Duurzaamheid en zelfvoorzienigheid moeten terug op de agenda van de MRE. Hij betreurt het dat er opnieuw wordt gekort op het werkbudget milieu, want een duurzame samenleving is ook een fundament voor de toekomst. Er wordt veel tijd en geld gestoken in samenwerking met de regio en hij hoopt dat de komende tijd meer zichtbaar wordt wat dit oplevert. Hij is somber over de ontwikkelingen van het vliegveld en zet zich ervoor in dat er niet wordt getornd aan de nachttijden. Daarnaast wil hij minder lawaai vliegtuigen in de burgerluchtvaart, geen laagvliegen boven de bebouwde kom en aanpak van het dagelijkse verkeersinfarct op en rond het flightforum. Hij is voornemens een amendement in te dienen over de dekking van het minimabeleid.

Voorts wil hij de raadsleden die regelmatig raadsvergaderingen voorzitten een hart onder de riem steken en hij overhandigt hen het boekje 'De kunst van voorzitten zonder hamer'.

De heer Jonkers geeft de visie van de GBV-fractie op de begroting. De programmabegroting is een goed leesbaar en duidelijk stuk, maar met een zwaar negatieve jaarschijf in 2015 en meer dan sluitende jaarschijven voor de jaren daarna geeft het toch een dubbel gevoel. De inkomsten en uitgaven zijn de laatste jaren uit balans geraakt en na veel bezuinigingen ontkomt de gemeente Veldhoven er niet aan om de inkomsten te verhogen. Door een extra ozb-verhoging hoopt hij het voorzieningenniveau inhoudelijk zoveel mogelijk overeind te houden. Hij is ook bereid om een mogelijke verlaging in de toekomst in overweging te nemen als de financiële situatie dat toestaat. Met de voorliggende begroting lijkt het hem onhaalbaar om op korte termijn te komen tot gratis parkeren, maar hij staat open voor slimme voorstellen. Het sociale domein bevat nog veel onzekerheden voor de komende tijd en hij wijst erop dat achter deze cijfers kwetsbare mensen schuilgaan. Hij wil graag snel duidelijkheid over de regelingen voor gehandicapten en chronisch zieken naar aanleiding van de wetten die binnenkort worden afgeschaft. De gemeente Veldhoven moet de menselijke maat niet uit het oog verliezen; iedereen die zorg nodig heeft, moet die ook kunnen krijgen. Als dat leidt tot budgetoverschrijdingen, moet bekeken worden wat er anders kan. De Participatiewet kan breed worden uitgelegd en hij vraagt het college om alle

groepen te helpen in de richting van een baan. Hij denkt daarbij ook aan de beroepsbevolking aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Hij maakt zich zorgen over de brandweezorg, waarvan de kosten flink oplopen terwijl er minder materieel beschikbaar is. Als de manschappen ook nog worden afgeschaald, zal dat zeker invloed hebben op de motivatie bij de vrijwilligers. Zijns inziens zou dit beter lokaal georganiseerd kunnen worden. Hij hoopt dat door regionale samenwerking gerichte inzet van toezichthouders mogelijk is nu deze formatie met 2 fte is teruggebracht en hij verzoekt het college om de raad hierover op de hoogte te houden. Hij kijkt uit naar de uitkomsten ten aanzien van Zilverackers, medio 2015, en vraagt hoe regionaal wordt omgegaan met de oude bouwafspraken die te veel gaan over de kwantiteit, terwijl juist de behoefte centraal zou moeten staan. In de nieuwe Woonvisie zou aandacht moeten zijn voor de nog altijd veel te lange wachttijden voor betaalbare huurwoningen bij woningbouwcoöperaties. Hij is mede-indiener van het amendement over de bekostiging van het minimabeleid.

De heer Saris geeft de visie van de VVD-fractie op de begroting. Het gaat niet goed met ondernemend Veldhoven; veel ondernemers moeten noodgedwongen stoppen met hun activiteiten na een jarenlang gevecht tegen de gevolgen van de crisis. Dit gaat iedereen aan. Niet alleen omdat deze ondernemers werkgelegenheid verschaffen, maar ook omdat zij nodig zijn voor de levendige centra en de evenementen die Veldhoven typeren. De bouwgrond moet verkocht worden om de schulden af te kunnen lossen, maar daarvoor is een goed vestigingsklimaat nodig voor ondernemers en inwoners. Hij benadrukt dat de voorgestelde ozb-verhoging niet als doel heeft de begroting sluitend te krijgen. De grootste last komt terecht bij de huizenbezitters en de ondernemers, die beide al zwaar zijn gedupeerd door de crisis. De verhoging van de ozb kan ook teruggebracht worden naar reële proporties en hij stelt dan ook de volgende vragen aan de coalitie:

- Is de voorgestelde ozb-verhoging daadwerkelijk nodig om de begroting sluitend te krijgen?
- Is verkoop van bouwgrond de juiste methode om uit de schulden te komen, waarbij een uitstekend vestigingsklimaat onontbeerlijk is?
- Als het Trapjeshuis wordt verkocht – dat voor 0 euro op de balans staat –, is het gat voor het jaar 2015 gedicht. Wat vindt de coalitie van het besluit van het college om dit pand voor 1 euro per jaar te verhuren aan een commerciële huurder?

Tijdens de inhoudelijke behandeling zal hij goed onderbouwde voorstellen indienen om de begroting van de jaarschijven 2016 tot en met 2018 gezonder te maken. Door het volledig anders inrichten van muziek- en zwemonderwijs en het minder luxe uitvoeren van de renovatie van 't Look kan veel geld worden bespaard, zowel incidenteel als structureel.

De heer Slegers geeft de visie van de CDA-fractie op de begroting. Deze is volgens hem nog niet af en hij betreurt het dan ook dat het college niet in staat is geweest om in de korte tijd tussen de verkiezingen en nu de daadkracht en creativiteit te tonen waar de raad en de kiezers om hebben gevraagd. Ook hij vindt het lastig om in een tijd van bezuinigingen, zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid invulling te geven aan het CDA-gedachtegoed van solidariteit en participatie. Toch geeft het oppositieprogramma handvaten om hierin gezamenlijk op te trekken. Daarbij zijn drie belangrijk pijlers gehanteerd:

1. degelijke en efficiënte implementatie en invoering van decentralisatie;
2. eerst zaken afmaken voordat nieuwe investeringen worden gedaan;
3. voorkomen of temporeren van investeringen en kosten.

Volgens het verkiezings- en coalitieprogramma zou de stijging van de woonlasten beperkt blijven tot de inflatiecorrectie. Toch wordt nu een forse ozb-verhoging voorgesteld. Deze zou via een geleidende schaal moeten worden ingevoerd en dient te worden gecompenseerd, zodat de woonlasten minstens gelijk blijven. Hij streeft naar een kostenneutrale inzameling van restafval in 2018 conform de afvalproef die op dit moment loopt en hij zal daartoe een amendement indienen. Door het ontschotten van budgetten is het mogelijk om gekanteld beleid te maken conform de kadernota participatie, maar de vroegtijdige zorgplicht blijft bestaan en dit dient proactief gesignaleerd te worden. In tijden van economische krapte moeten lastige afwegingen worden gemaakt en hij heeft daarom aangedrongen op een openbaar raadsdebat waarin in samenspraak met inwoners en ondernemers wordt gesproken over de zaken waaraan de gemeente nu en in de toekomst tijd, geld en aandacht dient te besteden (kerntaken). Door de keuze van de coalitie om deze discussie intern en selectief te houden, staan alle burgers en ondernemers aan de zijlijn, wat in strijd is met de verkiezingsbeloftes. Hij vindt het onacceptabel dat het college twee raadsbesluiten die onlangs zijn vastgesteld – het niet tussentijds verlagen van de rekenrente en het presenteren van een sluitende begroting – naast zich neerlegt. In 2015 worden de totale reserves ingezet, waar de coalitie eerder nog stelde dat 'de omvang van de vrije reserves op peil dient te blijven'. Bovendien bevatten de ombuigingsmaatregelen voor 2015 nog wel wat risico's, waar hij tijdens het debat dieper op in zal gaan. In het belang van de toekomst van Veldhoven zal hij ernstig overwegen om tegen deze begroting te stemmen als er geen significante wijzigingen of voorstellen komen die alsnog leiden tot een sluitende begroting voor 2015.

De heer Hornman geeft de visie van de D66-fractie op de begroting. Hij complimenteert het college voor het lef om het coalitieprogramma aan te passen aan de werkelijke financiële situatie in Veldhoven, die slechter is dan tijdens de vorige Algemene Beschouwingen werd voorgesteld. Het vorige college is veel te optimistisch geweest, waardoor nu een ombuiging noodzakelijk is, en daar draagt iedereen een steentje aan bij. Hij steunt het amendement van GBV, PvdA en CDA met betrekking tot bijstelling van het minimabeleid en de dekking daarvan. De kanteling in denken leidt tot transitie met veel financiële consequenties. Door nu te werken aan een financieel gezond beleid kunnen straks de klappen van de decentralisaties worden opgevangen. Het rijk vindt regionale samenwerking essentieel en de kerntaken van zorg kunnen de meeste gemeenten ook niet alleen uitvoeren. Gemeenteraden hebben echter nauwelijks controle op die samenwerking, terwijl de zorg en economische ontwikkelingen in de regio de noodzaak tot proactief informeren van de raad alleen maar urgenter maken. Daarom heeft hij in 2012 al een motie ingediend om periodieke verslaggeving van de voortgang van alle samenwerkingsverbanden en hij verzoekt alsnog om uitvoering hiervan. Ondanks de wil om de coalitie positief-kritisch te volgen, mist hij bij de oppositie de bereidheid om actief en kritisch mee te denken in de voorbereiding op beleidsontwikkeling. De coalitie wil wel verantwoordelijkheid nemen door nu te handelen met het oog op de toekomst. Hij is trots op Veldhoven en haar muziekcultuur en -onderwijs en wil dat subsidiëren als het kan. Hij zal een

motie indienen met het verzoek om subsidiestromen inzichtelijk te maken voor iedereen die zich hierover wil informeren. De adoptie van groen en het behoud van inheemse flora en fauna spreekt hem aan en hij zal een motie indienen waarin gevraagd wordt om versterking van het groenbeleid.

De heer Tops geeft de visie van de PvdA-fractie op de begroting. Hij wijst erop dat de gemeente Veldhoven meer arbeidsplaatsen heeft dan inwoners en hij kiest daarmee voor een profilering als 'stad van de arbeid'; een stad met een goed voorzieningenniveau, cultuur en groen, wat hand in hand gaat met efficiency. In dat geval zullen de investeringen niet toonaangevend, beeldbepalend en ambitieus moeten zijn, maar gericht op kleinschalige initiatieven, maatschappelijke dynamiek en arbeid en werkgelegenheid. Hij zal een motie indienen om tot nieuw te ontwikkelen beleid te komen ten aanzien van arbeid voor jeugd/jongeren en 45+'ers, maar ook andere doelgroepen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt verdienen aandacht. Dat kan door een goede focus, duidelijke keuzes en door flexibel in te zetten op arbeidsparticipatie. In de begroting wordt veel onderzocht en aangekondigd, maar te weinig gedaan en afgemaakt. In een tijd van krapte moeten reële keuzes worden gemaakt en hij stelt daarom voor om minder (of later) te investeren in renovatieprojecten en duurzaamheidsmaatregelen en meer in arbeid, participatie en deelname aan de maatschappij. Bij een bezuiniging op groenonderhoud en de realisatie van een goede fietspadenstructuur stelt hij voor om de positie ten opzichte van Ergon te onderzoeken. Ook initiatieven van burgers leiden tot dynamiek in de buurt met minder kosten. Hij zet zich in voor 'de stad van de arbeid waar iedereen participeert'.

De heer Kootkar geeft de visie van de fractie van Samenwerkend Veldhoven op de begroting. Hij zal dit jaar geen technisch financiële onderwerpen inbrengen; hij is blij te constateren dat andere fracties dit hebben overgenomen. Zijn motto is: 'Leven is het meervoud van lef.' Er is lef nodig om de Veldhovense samenleving toekomstbestendig te maken met de overdracht van rijkstaken en de zorgwekkende financiële situatie die voor iedereen (soms ingrijpende) gevolgen heeft. Hij vindt het belangrijk dat de raad vertrouwen heeft in de inwoners ten aanzien van het ontplooiën van maatschappelijk relevante initiatieven, maar ook dat de inwoners vertrouwen hebben in de raad als het gaat om loslaten. De overgang van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving kan alleen op vrijwillige basis plaatsvinden en die bereidheid is er. Initiatieven kunnen elkaar versterken als instanties, vrijwilligers, wijkbewoners en gemeente bereid zijn om in alle openheid zaken kort te sluiten en samen op te trekken. Het project Wijkgenoten is daar een heel goed voorbeeld van en hij overweegt een amendement in te dienen ten behoeve van continuering van dit project. Met de overdracht van de rijkstaken ontvangt de gemeente een integratie-uitkering binnen het gemeentefonds. Daarbij ontbreekt een expliciet oormerk, wat een risico inhoudt. Hij overweegt dan ook een motie in te dienen waarin voorgesteld wordt om een lokaal sociaal fonds in te stellen. Daarmee wordt de uitkering geborgd voor de over te dragen rijkstaken. Bovendien kunnen de uitgaven in het kader van de transitie worden ontschot, waardoor uitwisseling tussen de programma's in het sociale domein mogelijk is.

De voorzitter schorst de vergadering en heropent deze na twintig minuten.

Tweede termijn

De heer Hofman heeft helaas geen structurele alternatieven gehoord die zouden kunnen worden ingezet om verhoging van de ozb te voorkomen.

De heer Saris heeft een structurele bezuiniging van 1 miljoen euro voorgesteld door het volledig anders inrichten van het muziekonderwijs.

Volgens de heer Hofman kan dat in ieder geval niet meer in 2015 worden gerealiseerd. Bovendien is de bezuiniging van 1 miljoen euro op de culturele instellingen al ingeboekt.

Volgens de heer Slegers had er in 2015 wel wat kunnen gebeuren als de signalen uit de voorjaarsnota waren opgepikt.

De heer Hofman wijst erop dat de discussie over de culturele instellingen al eerder is verplaatst naar 2016.

Volgens de heer Kootkar is het probleem niet structureel: de eerste jaarschijf is negatief, ook als de verhoging van de ozb wel doorgaat, en de tweede en daaropvolgende jaarschijven zijn positief, ook als de verhoging van de ozb niet doorgaat.

De heer Hofman denkt in structurele termen, want hij voorziet voor de komende jaren grote problemen als er geen ombuiging plaatsvindt. Bovendien leveren deze voorstellen voor het jaar 2015 nog niets op.

De heer Kootkar wijst erop dat ook verhoging van de ozb in 2015 niets oplost.

De heer Hofman wijst erop dat zonder deze baten het jaar 2015 een nog groter tekort kent, waardoor nog meer beleid zal moeten worden geschrappt. Hij kan zich vinden in de standpunten over arbeid (PvdA) en werken met de wijk (Samenwerkend Veldhoven), maar hij vraagt zich wel af of het door het ambtenarenapparaat nog te managen is als er veel initiatieven komen. Hij betreurt het dat de PvdA-fractie wil inleveren op duurzaamheid; hij ziet dat als structurele inzet voor de toekomst.

De heer Saris zegt dat het Trapjeshuis onlangs is vrijgekomen. Omdat de balanswaarde 0 euro is, had de verkoop hiervan direct het tekort van het jaar 2015 op kunnen lossen. Hij vraagt het standpunt van de raad over dit collegebesluit.

De heer Hofman ging ervan uit dat dit een verplichting vanuit het verleden was. Overigens ziet hij de verkoop van onroerend goed als een prima incidentele oplossing.

De heer Bijnen merkt op dat het Trapjeshuis is verhuurd aan het bedrijf waar de vorige huurder deel van uitmaakt en deze overeenkomst geldt nog tot 2019.

Wethouder Wijman vult aan dat hij de mogelijkheid zal onderzoeken om de overeenkomst open te breken, maar daar kan hij geen voorschot op nemen. Voorts wijst hij erop dat de begroting over structurele lasten en baten gaat.

De heer Prinsen vindt het vreemd dat, wanneer een overeenkomst door een van de partijen niet meer gestand kan worden gedaan, een rechtsopvolger dezelfde overeenkomst kan uitdienen.

De heer Slegers verwijst naar het rapport over de slechte staat van het Trapjeshuis. Alleen op basis daarvan al zou een huurovereenkomst ontbonden kunnen worden.

Wethouder Wijman wil dit monumentale pand graag bereikbaar houden voor de Veldhovense gemeenschap. Hij zal de overeenkomst juridisch laten checken op mogelijkheden om deze open te breken.

De heer Jonkers vindt verhoging van de ozb nodig om op termijn een gezondere balans te verkrijgen tussen inkomsten en uitgaven. Alvorens er bouwgrond wordt verkocht, wil hij eerst een analyse laten doen wat waar mogelijk is qua invulling. Hij wijst erop dat de begroting van 2008 wel degelijk negatieve jaarschijven had. De heer Slegers merkt op dat deze begroting negatief is voorgelegd, maar sluitend is ingediend.

De heer Jonkers vervolgt dat de bezuiniging van 1 miljoen euro op de culturele instelling al in de begroting is verwerkt.

De heer Saris vraagt waarom de ozb-verhoging nodig is, want ook na de invoering hiervan blijft de jaarschijf 2015 negatief.

De heer Jonkers vindt een tekort van meer dan 1,5 miljoen euro niet acceptabel.

De heer Saris vraagt of hij een tekort van 760.000 euro wel acceptabel vindt.

De heer Jonkers vindt dat in principe ook niet acceptabel, maar als er geen andere mogelijkheden zijn om financiën te genereren, heeft hij geen andere keuze.

De heer Saris vraagt of hij het voorstel om de ozb niet te verhogen zal steunen als er voorstellen worden ingediend waarbij het tekort voor 2015 wordt opgelost.

De heer Jonkers wil daar niet op vooruitlopen.

De heer Slegers merkt op dat er bijna 8,8 miljoen euro uit de reserves worden gehaald. Door dit te verhogen met 760.000 euro wordt de Veldhovense inwoners en ondernemers veel ellende bespaard.

De heer Jonkers kan zich dat bedrag van 8 miljoen euro niet herinneren.

De heer Wisgerhof verwijst naar pagina 143, waar het resultaat voor bestemming wordt vermeld, zijnde 12,6 miljoen euro negatief. Dat is het feitelijke tekort op de begroting doordat van 2014 naar 2015 de totale lasten met 40 miljoen euro toenemen en de baten maar met 30 miljoen euro.

De heer Jonkers is terughoudend met de (financiële) onzekerheden die nog in het vooruitzicht liggen.

De heer Tops vraagt een toelichting op het onderzoek naar de positie van Zilverackers.

De heer Jonkers gaat ervan uit dat deze plannen al in voorbereiding zijn.

De heer Tops is altijd voorstander geweest van gefaseerd bouwen van Zilverackers en hij is benieuwd naar de politieke visie van de GBV-fractie hierop.

De heer Jonkers wacht de voorstellen af.

De heer Wisgerhof vraagt wat de heer Jonkers bedoelt met 'terughoudend'.

De heer Jonkers wil alles in het werk stellen om de schuldenlast zo snel mogelijk terug te brengen.

De opmerking van de heer Wisgerhof betrof de exploitatie (baten en lasten). Hij zou daar graag de prognosebalans en cashflow aan toe willen voegen, want pas dan is de financiële situatie duidelijk in beeld.

De heer Jonkers stelt voor om dat mee te nemen in de P&C-cyclus.

De heer Wisgerhof zegt dat de P&C-cyclus een monitoring instrument is om te bekijken hoe de begroting zich ontwikkelt ten opzichte van de werkelijkheid.

De heer Saris is geschrokken van de staat waarin het Trapjeshuis verkeert en hij hoopt dat de wethouder alle mogelijkheden zal aangrijpen om het huurcontract zo snel mogelijk te ontbinden. Verkoop is een mogelijkheid om het gat in de jaarschijf van 2015 fors te verkleinen. Ook de verkoop van bouwgronden aan particulieren en ondernemers is een goede oplossing om tot afbouw van schulden te komen, maar dat wordt lastig met een verslechterd ondernemersklimaat.

Volgens de heer Hofman is ozb niet het enige element dat het ondernemersklimaat bepaalt. Bovendien is de ozb in Veldhoven nog steeds een van de laagste in de regio.

De heer Saris zegt dat dat alleen voor huiseigenaren geldt, maar niet voor ondernemers.

De heer Hofman vervolgt dat Veldhoven een zo goed mogelijk ondernemersklimaat (bereikbaarheid, faciliteiten) probeert te realiseren. De ozb-verhoging en de verkoop van gronden zijn nodig om de schuldenlast te verminderen.

De heer Saris vraagt of er ook goed is gekeken naar het effect van deze verhoging. Alvorens dit voorstel werd ingediend, heeft mevrouw Van der Grinten aan het college gevraagd welke elementen bepalen of een ondernemer zich hier wil vestigen en uit de beantwoording bleek dat er veel meer factoren een rol spelen. Het standpunt van de PvdA-fractie over 'Veldhoven, stad van de arbeid' spreekt haar erg aan.

De heer Slegers stelt voor om dit niet alleen met het college te bespreken, maar ook met de ondernemers zelf.

De heer Saris verwijst daarbij naar de insprekers. Voorts wijst hij erop dat de inkomsten uit de ozb sinds 2001 met 30% zijn gestegen en dat is niet alleen te wijten aan de inflatiecorrectie. De verhoging van de ozb treft slechts een deel van de inwoners; particuliere huurders betalen namelijk geen ozb meer, ook niet via de huurprijs. Voorts stelt hij voor om de subsidie ten behoeve van de muziekschool te schrappen, want de commerciële partijen in Veldhoven en Eindhoven zijn goedkoper, terwijl dezelfde docenten daar les geven.

De heer Hofman wil dit meenemen in de kerntakendiscussie.

Volgens de heer Saris is het doel van de subsidie het toegankelijker maken van muziekonderwijs.

De heer Hornman kan hierin meedenken.

De heer Tops zegt dat er subsidie wordt gegeven aan verschillende beleidsthema's en hij wil dit onderwerp gefundeerd bespreken op basis van een openbare kerntakendiscussie.

De heer Saris is daar graag toe bereid. Overigens staat het gebouw van de muziekschool ook voor 0 euro op de balans, dus verkoop hiervan zal een positieve bijdrage leveren aan de exploitatie.

De heer Slegers vindt het teleurstellend dat, ook na alle argumenten, halsstarrig wordt vastgehouden aan het voorstel om de ozb te verhogen, waardoor de financiële situatie van Veldhoven niet substantieel wijzigt, maar wat wel grote impact heeft op veel inwoners en ondernemers.

Mevrouw Gielis vraagt welke alternatieven hij kan bieden om dit voorstel in te trekken.

De heer Slegers zegt dat er al diverse voorbeelden zijn genoemd en hij kan daar nog wel wat aan toevoegen. Hij vindt het jammer dat de coalitie zelf niet creatiever is geweest.

Volgens mevrouw Gielis leent de kerntakendiscussie zich goed voor het afwegen van de mogelijkheden en alternatieven.

De heer Bijnen zegt dat de heer Slegers in de eerste termijn geen enkel alternatief heeft genoemd.

De heer Saris is nog steeds op zoek naar de reden waarom wordt vastgehouden aan de verhoging van de ozb, want het is niet nodig.

De heer Slegers heeft aangekondigd in de tweede termijn met alternatieven te komen en hij zal daar ook moties of amendementen over indienen. Voorbeelden zijn het samenbrengen van welzijnsorganisaties en het besparen op overheadkosten. Overigens hebben andere fracties wel al alternatieven genoemd. De kerntakendiscussie is een intern proces geworden en hij wil daar alleen aan deelnemen als het een openbare discussie wordt met alle betrokkenen.

De ozb-verhoging is volgens de heer Hofman nodig om de vermogenspositie te verbeteren en de structurele inkomsten en uitgaven verder in balans te brengen. Er is een grote kans dat de rijksbijdrage onvoldoende is voor de transities en hij houdt er rekening mee dat deze bijdrage nog minder wordt als in 2016 een herijking van de transitiegelden plaatsvindt.

De heer Saris is niet bang voor een tekort sinds de wethouder hem ervan heeft overtuigd dat hij vol vertrouwen is.

Mevrouw Gielis wijst erop dat de wethouder ook heeft gezegd dat hij niet in de toekomst kan kijken en afhankelijk is van landelijke politiek.

De heer Saris vraagt waar het percentage van 10% verhoging vandaan komt.

De heer Hofman zegt dat een buurgemeente de ozb met 30% verhoogt.

De heer Wisgerhof doet een beroep op het college om beter inzicht te verschaffen in het weerstandsvermogen.

Dit is volgens wethouder Wijman geduid in relatie tot de bouwgrondexploitatie als onderdeel van de periodieke heroverweging. De risicoreserve is, vergeleken met twee jaar geleden, verhoogd van 2 miljoen euro naar 8 miljoen euro.

De heer Wisgerhof vraagt of de raad een prognosebalans voor de komende jaren kan krijgen die aansluit bij deze begroting.

Wethouder Wijman zal dit bespreken met de auditcommissie en de accountant, evenals het eerdere verzoek om inzicht in de balans en de cashflow.

De heer Hofman vraagt wat deze informatie oplevert aan inzicht.

Volgens de heer Wisgerhof horen deze drie zaken bij elkaar en geven ze een zuiver en compleet beeld. Hij wijst erop dat de auditcommissie toetst en niet uitvoert.

Wethouder Wijman zegt dat de inzichtelijkheid van de begroting is vergroot ten opzichte van begrotingen uit het verleden. Hij zal met de ambtelijke organisatie en de accountant onderzoeken of hij de gevraagde informatie kan toevoegen, maar voor deze begroting kan hij dat zeker niet toezeggen.

De heer Saris zegt dat het vorige college de website van MKB Nederland heeft ondertekend als gemeente waarvan de ozb maximaal met het inflatiepercentage wordt verhoogd en hij vraagt of de gemeente Veldhoven zich daar inmiddels heeft laten uitschrijven. In het begrotingsboek staat dat de macronorm niet bekend was of niet meer bestaat, maar deze bestaat wel degelijk en Veldhoven gaat daar fors overheen.

Wethouder Wijman zal nakijken of de gemeente Veldhoven nog wordt vermeld op de website van MKB Nederland. De ozb wordt bij meer gemeenten verhoogd om de spanning op de balans enigszins te verlichten.

Om goede besluiten te kunnen nemen voor de toekomst van Veldhoven vindt de heer Tops het belangrijk om een goed overzicht te hebben van het weerstandsvermogen, de prognoses en de cashflow.

Wethouder Wijman verwijst naar de antwoorden op de technische vragen, maar zal zeker niet nalaten om maatregelen te nemen die het inzicht in de totale financiële huishouding kunnen vergroten. Hij zal dit eerst bespreken met de ambtenaren en de accountant.

De heer Slegers heeft in de eerste termijn aangegeven dat het verder uitzetten van de afvalproef een besparing op de afvalstoffenheffing kan opleveren. Verder stelt hij voor om onderzoeken na te laten, maar keuzes te maken en investeringen te beperken. Verhoging van de ozb zou het laatste middel moeten zijn, zoals ook vermeld is in alle verkiezingsprogramma's.

De heer Hornman maakt geen verwijten, maar de vorige wethouder heeft aangegeven dat de lopende begroting tekorten en problemen bevat die het college nu tracht te repareren. Hij is geen voorstander van incidentele maatregelen, zoals de verkoop van het Trapjeshuis. Hij vindt de verhoging van de ozb te rechtvaardigen omdat deze 20% bijdraagt aan de operatie om tot een structureel gezonde financiële basis te komen.

De heer Saris zegt dat de D66-fractie altijd de mogelijkheid van ozb-verhoging open heeft gehouden. Wel wijst hij erop dat daarmee het belang van de regio en het economisch belang wordt geraakt omdat het voor ondernemers minder aantrekkelijk wordt om zich te vestigen in Veldhoven.

Volgens de heer Hornman geeft de reeks van maatregelen die vorige colleges hebben genomen Veldhoven een preferente positie ten opzichte van andere gemeenten. Ook dit college is bezig om deze preferente positie verder te versterken. Verhoging van de ozb is nodig om tegenvallers vanuit de transities op te kunnen vangen in de toekomst. Hij staat positief tegenover de oprichting van een sociaal fonds en de inbreng van de PvdA-fractie bevatte ook erg interessante elementen.

De heer Saris vraagt welke alternatieven hij heeft overwogen om de ozb-verhoging te voorkomen.

De heer Hornman heeft geen alternatieven en ziet geen andere mogelijkheid dan draaien aan de inkomensknop, zeker nu de prijs van bouwgrond significant en structureel is gedaald.

De heer Saris merkt op dat de kosten van bedrijfsvoering met slechts 3% zijn gedaald. Hij is enorm teleurgesteld in het feit dat de coalitie zelfs geen alternatieven heeft overwogen.

De heer Hornman zegt dat er wel alternatieven zijn overwogen. Hij zag geen nieuwe mogelijkheden om minder uit te geven en ook de verkoop van bouwgrond tegen een reële waarde zag hij niet snel gebeuren. Om meer inkomsten te genereren was verhoging van de ozb de meest reële mogelijkheid.

De heer Tops zal in het vervolg van de begrotingsbehandeling initiatieven en ideeën voorleggen die aansluiten op het voorstel 'Veldhoven, stad van de arbeid'. Om zich te kunnen positioneren ten opzichte van de regio is het belangrijk dat Veldhoven blijft investeren in de hele keten van arbeid en onderwijs. Er moet bezuinigd worden op groenonderhoud en om de beeldkwaliteit te handhaven is hulp van burgers nodig. Het terugbrengen van de rotondes naar ondernemers levert een kleine financiële besparing op, maar kan een mooie start zijn van publiek-private samenwerking. Het is belangrijk dat de algemene reserve zo min mogelijk verder wordt belast, zelfs als dit ten koste moet gaan van duurzaamheidsinitiatieven.

Mevrouw Van der Grinten vindt het een verkeerde stap om te bezuinigen op groen en duurzaamheid omdat deze investeringen op de lange termijn geld opleveren en een stabielere toekomst bieden. Veldhoven kan daarmee een stad worden die voorbereid is op een zuinige en milieuvriendelijke omgeving voor iedereen die er wil komen wonen.

De heer Saris merkt op dat de volgende generatie niet meer kan kiezen voor duurzaamheidsinvesteringen omdat deze met een enorme schuld is opgezadeld. De heer Tops wil zeker investeren in duurzaamheid als dat kan, maar als blijkt dat het weerstandsvermogen daalt, gaat dat ten koste van de duurzaamheid op allerlei andere terreinen. Hij heeft geen alternatieven gevonden die daar zoveel aan bijdragen.

De heer Kootkar constateert dat de fracties nu elkaar verwijten dat ze zich niet aan hun verkiezingsprogramma houden.

De heer Hornman heeft begrip voor de overwegingen van de PvdA-fractie. Bij het zoeken naar inkomen is onder andere gekeken naar de inzet van grond om tegelijkertijd het milieu te kunnen dienen, maar deze is nog niet gevonden of de investering is te duur.

De heer Saris vraagt de heer Jonkers welke alternatieven de GBV-fractie heeft onderzocht om verhoging van de ozb te voorkomen.

De heer Jonkers verwijst naar pagina 5 van de begroting (ombuiging 2.15 en 2.18), maar in de coalitie is besproken dat deze bezuinigingen niet voldoende zijn.

De heer Saris vraagt of de GBV-fracties reacties heeft ontvangen van de achterban op de plannen die nu voorliggen.

De heer Jonkers vindt deze vraag hier niet relevant.

De heer Wisgerhof heeft de ervaring in het bedrijfsleven dat 10% kan worden bezuinigd op de kosten van bedrijfsvoering zonder dat het inboet op kwaliteit. Als er nu actie zou worden ondernomen en 5% wordt bezuinigd, zou dat per 1 april 2015 een besparing van ruim 700.000 euro opleveren.

Mevrouw Van der Grinten wil eerst naar de inhoud kijken (kerntakendiscussie) alvorens te besluiten of er minder ambtenaren nodig zijn.

De heer Wisgerhof heeft niet gesproken over arbeidsplaatsen.

De heer Hofman heeft al eerder aangegeven dat het komende jaar goed bekeken moet worden wat haalbaar is en hoe hier intern mee wordt omgegaan.

De heer Slegers vindt dat daar voor deze begroting al naar gekeken had moeten worden als mogelijk alternatief voor verhoging van de ozb.

Volgens de heer Hofman gaat het om een structureel probleem waarvoor structurele oplossingen nodig zijn en dat betekent een nieuw fundament leggen.

De heer Tops wil zich vooral richten op de toekomst, maar wijst erop dat hij vorig jaar al alternatieven heeft aangedragen om te voorkomen dat (te veel) uit de algemene reserves moet worden geput. Daar is helaas geen uitwerking aan gegeven. Hij denkt daarbij aan actief grond verkopen, actief onroerend goed verkopen, andere inzet van maatschappelijke panden, Europese subsidies verwerven en inkoopvoordelen. Hij wil investeren in het loslaten van alternatieven en creativiteit laten bloeien en dat hoeft niet veel geld te kosten.

De heer Kootkar vindt dat bij de verkoop van bouwgrond de realisatie van plannen het uitgangspunt dient te blijven en niet alleen maar reductie van de schuldenlast. De heer Hofman zegt dat de schuldenlast is ontstaan door de aankoop van grond en de oplossing moet worden gezocht in de verkoop van grond, waarbij een balans moet worden gezocht tussen plannen en verkoop. Hij is voorstander van bouwen in fases op basis van wat er nodig is.

De heer Kootkar wil grond verkopen op basis van plannen. Hij wil ervoor waken dat tussentijds grond wordt verkocht die wellicht later nodig is voor de realisatie van plannen.

De heer Hofman bevestigt dat.

De heer Kootkar is blij te constateren dat veel fracties willen samenwerken met bewoners in de wijken. Hij wil graag in gesprek over de mogelijkheden om de diverse initiatieven te managen. Volgens de D66-fractie is de gemeente Veldhoven in staat om de klappen van decentralisaties op te vangen en hij vraagt of deze al zijn ingecaluleerd. Hij verwijst daarbij naar de scheve verhouding tussen kosten en baten, het teruglopend weerstandsvermogen en de aanslag op de reserves.

De heer Hornman heeft gezond vertrouwen in de toekomst en bij een gezonde financiële huishouding zijn mogelijke klappen op te vangen.

Mevrouw Van den Berg vraagt of de heer Hornman de huidige situatie gezond noemt.

De heer Hornman wil de financiële situatie gezond maken, maar er is verschil van mening over de wijze waarop.

Mevrouw Van den Berg vraagt of er een buffer is om de kosten van de transities op te vangen.

De heer Hornman heeft niet gesproken over een buffer.

De heer Kootkar is niet gerustgesteld door deze reactie. De oppositie wordt verweten niet positief-kritisch te zijn, maar het debat van vanavond heeft duidelijk gemaakt dat alle fracties de zorgen over de financiën delen en naarstig op zoek zijn naar alternatieven. Hij heeft de indruk dat bij de D66-fractie de balans doorslaat naar 'positief' en minder naar 'kritisch'.

Met zijn opmerking over de positief-kritische houding van de oppositie heeft de heer Hornman individuele leden van fracties bedoeld. Voorts herhaalt hij zijn tekst waarin hij zegt dat het goed is om te werken aan een financieel gezond Veldhoven, zodat straks de klappen van de decentralisaties kunnen worden opgevangen.

De voorzitter schorst de vergadering op 28 oktober om 22.50 uur.